

КЫРГЫЗСТАН УЧУН АСМАН АЧЫК

Россия аба каттамдарын
калыбына келтирген
16 өлкөнүн катарында
Кыргызстан да бар.
COVID-19га байланышкан
кырдаалдын коопсуздугу
боюнча талаптарга биздин
өлкө эки критерий боюнча
жооп берет деп билдириди
Роспотребнадзордун басма
сөз кызматы.

Кыргыз Республикасынын мамлекеттик расмий гезити

СЫЙЛЫК СААТЫ

Батыктуу Каламбекова | 吉尔吉斯斯坦翻译家
Batyktuu Kalambekova | Kyrgyzstan translator
Кытайдын Төрагасы Си Цзиньпиндин "Мамлекеттик
башкаруу жөнүндө" китебин кыргыз тилине
көтөрөндөгүү үчүн Кыргыз Республикасынын
Кытайdagы Толук ыйгарым укуктуу элчи
Бактыгул Каламбековага "Кытайдын атайын
китең сыйлыгы" ыйгарылды.

80 МИҢДИК ЧЕК
ЖАҚЫН, СЕСТЕНГИЛЕ!

21-декабрга карата Кыргызстанда
коронавирус менен ооругандардын
жалты саны 79 254 адамды түздү.
80 миңдик чек жакындоодо. Вирус
1331 өмүрдү алды.

№105
(3177)

ЭРКИН ТОО

WWW.ERKINTOO.KG

ШЕЙШЕМБИ, 2020-жылдын 22-ДЕКАБРЫ

ҮЧҮНЧҮ АГРЕГАТ – УЗАРГАН ӨМҮР

Кыргызстандын өсүмдүк майына муктаждыгы 100
мин. тонна. Бирок 12 мин. тоннасы гана өзүбүздө
өндүрүлөт, 85% Россия менен Казакстандан
импорттолот. Бул эки өлкөнүн биринчиси күн
караманы Түркияга, экинчиси Кытайга сата
баштагандыктан, Кыргызстанда майдын баасы
жыл башынан бери 52,5%-га кымбаттады деп
түшүндүрдү Монополияга карши жөнгө салуу
агенттеги.

Орто-Токтогодогу кыш

“Эркин Тоо”

– эгемендүц доордун гезити

2021-ЖЫЛДЫН АЛГАЧКЫ 6 АЙЫНА ЖАЗЫЛУУ
ЖУРУП ЖАТАТ.

Баасы накталай төлөм – 1123,14 сом,
которуу аркылуу – 1103,44 сом.

“Нормативдик актылар” журналына жазылуу баасы:
накталай – 1480,19 сом,
которуу аркылуу – 1454,22 сом.

КҮН ТОКТОО

Кечээ, 21-декабрда күндүн кышкы кыскаруусу токтоду.
Ал эми бүгүн Кыргызстандын бүткүл аймагында кардын
жаашы күтүлбөйт. +6 градуска чейин жылуу, бирок туман
каптатат, тоо жолдору тайгак болот.

МАМЛЕКЕТ БАРДЫК СОЦИАЛДЫК МИЛДЕТТЕНМЕЛЕРИН АТКАРАТ

Президенттин милдетин аткаруучу, Жогорку Кеңештин Төрагасы Талант Мамытов 20-декабрда Жалал-Абад облусуна болгон жумушчу сапарында Ноокен районунун эли менен жолгушту.

Жолгушууда өлкөдөгү коомдук саясий кырдаал, республиканын социалдык-экономикалык жактан өнүгүүсү үчүн көрүлүп жаткан чаралар айтылды.

«Быйыл коронавирус пандемиясы ата мекендик экономикага олуттуу таасирин тийгизип, республикалык бюджеттин тартыштыгы естү. Буга карабастан, мамлекет бардык социалдык милдеттерин аткарат», - деди Талант Мамытов.

Жолгушууда жергиликтүү эл авариялык авалдагы мектепке чейинки билим берүү мекемелерин ондоп-түзөө, токой чарба тармагындагы иштер, жол инфратүзүмүн

куруу, банк насыяларынын пайыздык чени, билим берүү жана медициналык тейлөөнүн жеткилilikтүүлүгү, калктуу конуштарды ичүүчү суу менен камсыз кылуу,

жол кырсыктарын азайтуу, ошондой эле күйүүчү-майлоочу майларга жана азык-түлүккө болгон бааларды темөндөтүү жана башка маселерди көтөрүштү.

СТРАТЕГИЯЛЫК ЖОЛДОР МИЛЛИОНДОГОН АДАМДАРГА КЫЗМАТ КЫЛАТ

КР Президенттин милдетин аткаруучу Талант Мамытов 20-декабрда Маданият – Жалал-Абад автожолунун курулушу менен таанышты.

Ал Кыргызстан бийик тоолуу өлкө болондуктан, 90%га жакын аймагы деңгээлинен 1500 метрден ашык бийиктикте жайгашкандастан транспорттук arterиялардын басымдуу түрү – автожолдор экенин токтолду.

«Стратегиялык жолдор өлкөнүн бардык облустарын бириктирип турат жана бир катар чет мамлекеттерге байланыштырат. Бул Кыргызстандын экономикасын өнүктүрүүгө чоң салым кошуп, миллиондогон адамдардын жашоо-тиричилигине кызмат кылат», - деди Талант Мамытов

ПСИХОНЕВРОЛОГИЯЛЫК СОЦИАЛДЫК СТАЦИОНАРГА ЖАРДАМ КӨРСӨТТҮ

Президенттин милдетин аткаруучу Талант Мамытов 21-декабрда Жалал-Абаддагы балдардын психоневрологиялык социалдык стационарынын жаңы имаратын көрүп чыкты.

«Ден соолугунун мүмкүнчүлүгү чектелген балдарга кам көрүү мамлекеттин милдети жана бул милдеттер сиздер

аркылуу жүзөө ашырылууда. Биз сиздердин эмгегиниздерди жогору баалайбыз», - деп белгиледи Мамлекет башчысынын милдетин аткаруучу.

Талант Мамытов каржылык колдоо көрсөтүү максатында, Жалал-Абад балдар психоневрологиялык социалдык стационарынын жетекчилигине 100 мин сомдук сертификат тапшырды.

АБАНЫ ТАЗАРТУУ АРАКЕТТЕРИ КӨРҮЛҮҮДӨ

Кыргыз Республикасынын Премьер-министрин милдетин аткаруучу Артем Новиков 18-декабрда Бишкек шаарындагы экологиялык абал боюнча жыйын өткөрдү.

Жыйында абаны тазартуу, Бишкек шаарынын айланасында жаңы конуштарды жана

жылуулук электр борборун газдаштыруу, коомдук жана женил унааларды газ кыймылдаткычына откөрүү маселелери каратылды.

«Жарандар арасында газ менен жылытууга оттүнү активдүү сунуштап, экологиялык билим берүүнү жайылтуу керек. Өкмөт финансис уюмдарынын жеңе үйлөргө газ менен иштей турган жылытуу системасын орнотуу боюнча жаңы программасын колдоду. Ошондой эле муниципалдык жана жеке менен унааларды газга откөрүү боюнча иштерди жүргүзүштөт. Электромобилдерге алынуучу бажы алымдары нөлгө түшүрүлдү, өлкөдө катталган унааларга газ жабдууларын орнотуунун мөөнөтүн узартуу боюнча программа иштелип жатат», - деп белгиледи Артем Новиков.

Ал Чолпон-Ата шаарындагы Ысык-Көл облустук аймактык ооруканасынын жаңыланган жууштуу оорулар бөлүмүнүн ачылышына катышты.

Вице-премьер-министр иш сөзүндө медициналык кызматкерлердин

КРнын вице-премьер-министри Эльвира Сурабалдиева Ысык-Көл облусуна болгон жумушчу сапарынын жүрүшүндө бир катар медициналык мекемелердин абалы менен таанышты.

Ал Чолпон-Ата шаарындагы Ысык-Көл облустук аймактык ооруканасынын жаңыланган жууштуу оорулар бөлүмүнүн ачылышына катышты.

Вице-премьер-министр иш сөзүндө медициналык кызматкерлердин кайратман эмгегине ыраазычылык билдирип, калктын ден соолугу жана өмүрү үчүн талбай күрөшүп жаткан иштерине ийгилик каалады.

ТАЛАНТ МАМЫТОВДУН ОШ, ЖАЛАЛ-АБАД ОБЛУСТАРЫНА ИШ САПАРЫ

Кыргыз Республикасынын Президенттин милдетин аткаруучу, Жогорку Кеңештин Төрагасы Талант Мамытов 20-22-декабрда Ош, Жалал-Абад облустарына жумушчу сапары менен барды.

Мамлекет башчысынын милдетин аткаруучу өлкөнүн түштүгүнө болгон иш сапарынын алкагында энергетикалык, медициналык жана билим берүү мекемелеринин ишмердиги жана ошондой эле жолдордун курулушу менен таанышты.

ТОКТОГУЛ ГЭСИННИН КУБАТТУУЛУГУ АРТАТ

КР Президенттин милдетин аткаруучу, Жогорку Кеңештин Төрагасы Талант Мамытов 19-декабрда Жалал-Абад облусуна болгон жумушчу сапарынын алкагында Токтогул ГЭСин модернизациялоонун жүрүшү менен таанышты.

«2016-жылы Токтогул ГЭСинде жабдуулардын эс-килигинен улам эки жолу

авария болгондун кийин кемчиликтерди жоюу максатында модернизациялоо иштери башталган. Модернизациялоо иштери аяктаган соң Токтогул ГЭСин кубаттуулугу 20%га жогорулайт. Бул өз кезегинде өлкөнүн бүткүл энергетикалык тутумунун иштешин туруктуулугун шарттап, керектөөчүлөрдү электр энергиясы менен үзүлтүк-сүз камсыздайт», - деп белгиледи Талант Мамытов.

КАЛКТЫ ЭЛЕКТР ЭНЕРГИЯСЫ МЕНЕН КАМСЫЗДОО МААНИЛҮҮ

Калкты кыш мезгилиnde электр энергиясы менен толук кандуу камсыздоо маанилүү. Бул турасында Кыргыз Республикасынын Премьер-министрин милдетин аткаруучу, биринчи вице-премьер-министр Артем Новиков 18-декабрда энергетикалык тутумдун үзгүлтүксүз ишин талкуулоо көнешмесинде билдири.

«Күз-кыш мезгили кыйынчылык менен өттүүдө. Электр энергиясын керектөө жогорулады, бул энергетика тутумундагы аварияларга алып келет. Калк арасында электр энергиясын үнөмдөө керектигин түшүндүрүү зарыл. Ошол эле учурда калкты электр энергиясы жана жылуулук менен үзгүлтүксүз камсыздоо чааларын

кабыл алуу зарыл», - деди Артем Новиков.

Аба ырайына байланыштуу күнүмдүк электр энергиясын керектөө белгиленген лимиттен көп колдонулуп. Акыркы күнде эле план боюнча 49,8 млн кВт/саат каралса, иш жүзүндөгү керектөө 58 млн кВт/саатты түздү.

Артем Новиков Өнөр жай, энергетика жана жер казынасын

пайдалануу мамлекеттик комитетине «Улуттук энергетикалык холдинг компаниясы» ААК менен биргеликтөө белгиленген лимиттин сактоо чараларын көрүү жана Токтогул суу сактагычындагы суу ресурстарын натыйжалуу пайдаланууга көзөмөлдүү күчтөтүү тапшырмасын берди.

МЕДИЦИНАЛЫК МЕКЕМЕЛЕРДИН АБАЛЫ МЕНЕН ТААНЫШТЫ

КРнын вице-премьер-министри Эльвира Сурабалдиева Ысык-Көл облусуна болгон жумушчу сапарынын жүрүшүндө бир катар медициналык мекемелердин абалы менен таанышты.

«Тарыхыбызда «кара июль» катары калган окуялар эсизбизден чыга элек. Биздин медициналык

кызматкерлер алдыда туруп, ар бир бейтаптын өмүрү үчүн күрөштү. Ал үчүн таазим этем. Өкмөт медициналык кызматкерлердөрөнө көрсөтүү, медициналык мекемелерди куруу жана жабдууларын тийиштүү чараларды иштеп чыгууда», - деди ал.

Вице-премьер-министр иш сапарынын алкагында Карап-Айылындагы үй-бүлөлүк дарыгерлер тобунун жаңы мекемесинин ачылышын салтанатына да катышып, «Алтын Балалык» балдардын ден соолугун чындоочу борборуна барды.

Даярдаган
Асель БАРЫКТАБАСОВА

■ 22-декабрь – Энергетиктердин күнү

ЭЛЕКТР КУБАТЫН КЕРЕКТӨӨНҮН ӨСҮШҮ ТОБОКЕЛДИКТЕРДИ КӨБӨЙТҮҮДЕ

Эртө түшкөн кыш жана анын адаттагыдан башкача ызгаары өлкөдө электр кубатын керектөөнүн көлөмүн рекордук чекке чыгарды. Алдыда дагы төрт айлык сүүк мезгил – жылдытуу сезону турат. Жарык өчпөйбү, жазга кандай жетебиз? Бул азыр ар бир жараптын жүрөгүн өйүнгөн маселеге айланууда. Ал эми ушул жагдай жана Токтогул суу сактагычында суу запастарынын аздыгы энергетиктерди күнчү-түнү бел чечпей иштөөгө мажбур кылууда. Бүгүн алардын кесиптик майрамы. Аны утурлай Кыргызстандын энергетика тармагында түзүлгөн учурдагы кырдаал боюнча маалымат алуу үчүн “Улуттук энергетикалык холдинг” ААКнын Директорлор кеңешинин төрагасы КОЗУБЕКОВ Нурбек Азимкановичке кайрылганыбызда ал төмөндөгүлөргө токтолду:

- Бизде өндүрүлгөн электр кубаттуулуктар менен аларды керектөөнүн көлөмүн төцелип, кооптуу кырдаал жараптууда. Сууктун түшүү менен электр кубатын керектөө көлөмү тынысыз өсүүдө. Бишкектен башка бир дагы аймакта белгиленген лимиттер сакталбай жатат. “Кыргызстандын Улуттук электр тармактары” ишканасы тарабынан ар күнү жүргүзүлгөн мониторингдин маалыматтары көнүл жубатарлык эмес. Сүткалык керектөө боюнча 17-декабрга карата абсолюттук рекордго чыктык – ал 70,7 млн кВт/саатты түзүдү. Мурдагы рекорд - 2014-жылы 10-февральда 70,69 млн кВт/сааттык көрсөткүч катталган болчу. Ошондуктан, биз жалпыга маалымдоо кара жаттары аркылуу калкты электр кубатын сарамжалдуу пайдаланууга чакырып жатабыз. Түзүлгөн жагдайды түшүнүү менен эл көмүр, мүмкүнчүлүгү барлар газ менен үйлөрүн жылтышса,

электр тармагында жараплан тобокелдиктер азаяр эле. Эгерде аба ырайы азыркыдан дагы сууктап, электр кубатын керектөө көбөйсө, биздин жабдуулар түрштүк бере албай калышы мүмкүн.

- **Жакында вице-премьер-министр Равшан Сабиров** электр жарыгы автоматтык түрдө өчүшү мүмкүн деп айтты. Бул эскертүү канчалык реалдуу?

- Быйылкы жылдытуу сезонунда электр кубаты менен үзүгүлтүк сиз камсыздыгы болгон аракеттерди жумшайбыз. 2020-жылдын 21-декабрына карата Токтогулдагы суунун көлөмү 12 777,96 млн кубометриди түзүдү. 2021-жылдын 1-апрелине карата 9,8 млрд кубометр көлөм менен чыгалы деген пландарыбыз бар. Бирок, келерки жылы электр кубатын керектөө 16 млрд кВт/сааттан ашаары күтүлүүдө. Андай болсо, 2022-жылга Токтогул суу сактагычында 5,6

млрд кубометр көлөмдөгү гана суу калышы мүмкүн.

- **Кубаттуулуктарды алуу учун башка булактар барбы?**

- Азыр караштырып жатабыз. Ат-Башы ГЭСинин учунчү агрегаты ишке киргизилет. Камбар-Ата ГЭС-2нин экинчи агрегатын ишке киргизүү аракеттери жасалууда. Токтогул ГЭСинде дагы бир агрегат ишке киргизилсе, алалбыз аз да болсо женилдеши керек. Откон ишемби күнү Кыргыз Республикасынын Президентинин милдетин аткаруучу, Жогорку Кенештин Төрагасы Талант Мамытов Токтогул ГЭСин модернизациялоонун жүрүш жана Камбар-Ата ГЭС-2нин экинчи блогун ишке киргизүү долбоору менен таанышты.

Модернизациялоо иштери аяктаандан кийин өлкөдө электр энергиясынын 40%-ын өндүрүүчү Токтогул ГЭСинин кубаттуулугу 20%-га жогорулат. Кыргызстандын энергетикалык кубаттуулугу 240 МВтга көбөйт. Ал эми Камбар-Ата ГЭС-2нин жалпы долбоордук кубаттуулугу 360 МВт (үч блоктун ар бири 120 МВт). Азыр бир гана агрегаты иштеп жатат. Бирок, Камбар-Ата-2 жана Күрпсай ГЭСтеринин ортосундагы 110 кВ-лык электр чубалгыларынын откөрүү мүмкүнчүлүгү чектелгендиктен, 80-90 МВт гана кубаттуулукта иштетилүүдө.

- **Электр кубатын кошуна өлкөлөрден импорттоо жагы каралып жатабы?**

- Бул жагын да ойлонуштурганбый. Тилекке карши, азыр Өзбекстанда да жарыкты өчүрүүлөр башталды. Тажикстанда деле ушундай кризистик жагдай орун алууда. Караганды ГРЭСинде кырсыкка байланыштуу Казакстан убада кылган электр кубаттуулуктарын бере албай жатат. Кыскартып айтканда суу тартиштыгынын кээри Борбор Азиялык бардык мамлекеттерде эле сезилүүдө.

- **Чакан ГЭСтердин жардамы тийип жатабы?**

- Чакан ГЭСтердин суммардык кубаттуулуктары анчалык деле чоң эмес. Быйыл 11 айда алар 146,6 млн кВт/саат гана кубаттуулук бере алды. Бул 2019-жылга салыштырмалуу 8,5 млн кВт/саатка аз экендигин билдириет.

- **Эгерде ушундай жагдай улана берсе CASA-1000 долбоорунун тагдыры эмне болот?**

- Ал долбоордун ишке киргизилишине дагы 2 жыл убакыт бар, ага чейин биз генерациялардын көлөмүн көбөйтүүгө аракет жасайбыз. Камбар-Ата ГЭС-2нин экинчи агрегаты иштеп калат, Токтогул ГЭСин модернизациялоонун экинчи фазасы аяктаат деген үмүтүбүз бар. Кара-Көлдө чакан ГЭС кураалы деп жатабыз. Шамалдын, Күндин кубатын пайдалануу долбоорлору да караштырылууда.

- **Бишкек ЖЭБ борбору калааны электр кубаты менен толук камсыздыгы кудурети же тибэ?**

- Бишкек жылуулук борбору өлкөбүздүн жалпы электр системасынын тутумунда иштейт. Быйыл 11 айда ЖЭБде 1 131,8 млн кВт/сааттук электр кубатын иштеп чыгарды. Ал эми өндүрүгөн жылуулугу шаар жашоочуларына берилүүдө.

Атай АЛТЫМЫШЕВ

■ Темир кенге темир жол салынат

“ЖЕТИМ-ТОО” КЫРГЫЗСТАН ҮЧҮН ИШТЕЙ

“Жетим-Тоо” темир кени Союз учурунда 1950-жылы ачылган. Ал Нарын облусунун аймагында жайгашкан. Темир жаткан бас-сейндин узундугу 45, туурасы 1,5 чакырымга чейин созулат. Адистердин айттына таянсак, айрым адамдар электестип алган сыйктуу: “Жетим-Тоо” бул четинен эле казып ала берчүдөй оной-олтоң кен эмес. Бир нече тоо массивдеринен турган жалпы аянттын болжолдуу 15 пайызынан гана темир алынат. Аны иштеп алув татаал болуп, көп эмгекти талап кылат. Алгачка болжол боюнча 10 миллиард тонна темир бар деп айттыса, кийинки иликтөөлөр боюнча адистер орточо 3,5 млрд тоннага жакын темир бар деген пикирге токтолушту. Бирок, бул жерде 2 миллиард тоннага жакын гана темир бар экенин айткан адистер да жок эмес.

“Жетим-Тоо” темир кени мамлекеттин карамагында экенин, ал эч бир чет өлкөгө берилбей турганда, Кыргызстан өзү гана иштете турганда жонундо КР Өнөр жай, энергетика жана жер казынасын пайдалануу мамлекеттик агенттигинин төрагасы Жыргалбек Сагынбаев 17-декабрда “Кабар” улуттук агенттигинде откөн маалымат жыйынында билдири.

Анын айттында, “темир кени кытай тараапка берилди” деген сөздөр – жалган. Азыркы учурда кен 100 пайыз Кыргызстандын ээлигинде. Мамлекет аталган кенди өз алдынча иштетүүнү пландаштырууда, ал учун жумушчу комиссия иштеп жатат. Бир-эки жылдын

аралыгында ишке кире турган ишканага алтага 500 жүздөй адам жумушка тартылса, комбинаттын иштеши менен 2000дей адам жумуштуу болот. Өндүрүш толук кубаттуулукта иштегендө, жумушчулардын саны дагы көбөйөрү айттылды. Эч бир чет өлкөндөн же айрым адамдар айттып жаткандай, Кытайдан инвестиция тартылбайт. Мамлекет өз каражатына иштеп, кенден түшкөн 100 пайыз киреше, мындан сырткары, салыктар ж.б. Кыргызстандын мамлекеттик казынасында калат. Мунун эсебинен бюджетке олуттуу салым түштөт, мамлекет сырткы карыздарынан да кутула баштайдай.

Бул маалымат жыйынында журналисттер өздөрү кызыккан суроолорго жооп алысты. Маселен, алгачкы ишти ички булактардан бөлүнгөн 150-200 миллион доллар менен баштай берсе банктуу белгилүү болду. Мында, каражаттар КР Улуттук банктан, Кыргыз-орус

Ансыз маселе чечилбейт”, - деп жооп берди. Ошондой эле ишканан заманбап технология менен курула турган болгондуктан, экология боюнча маселе жаралbastыгын да айтп өттү.

“Эркин Тоо” мамлекеттик расмий газетинин атынан мен үч суроо бердим. Алар: “Мурда берилген айрым лицензиялардын туура эмес берилип кетиши боюнча соттошуулар эмне менен бүттүү? Экинчи – жергиликтүү элге кандай женилдиктер каралууда? Үчүнчүсү – иштеп киргизилген чыккан темир сырье түрүндө эмес, товар катары сатылса болбойбү?”

Бул суроолорго Кыргыз Республикасынын Өнөр жай, энергетика жана жер казынасын пайдалануу мамлекеттик агенттигинин төрагасы Жыргалбек Сагынбаев төмөндөгүүдөй жооп берди:

- Лицензиялар боюнча бүгүнкүн күндө эч маселе жок. “Жетим-Тоо” темир кени боюнча берилген лицензиялар 2011-жылы жокко чыгарылган. Андан кийин берилип кеткендери (мисалы 2012-жылы бир лицензия берилген) менен соттошуул, игиликтүү утуп чыктык. Азыр убакытты кетирбей, иштөө гана керек.

Экинчи суроо боюнча айтсан, албетте, кенди кайтарып-карап келген жергиликтүү эл. Тактап айтканда, алардын ата-бабалары миң жылдан жердеп келген да. Ошондуктан, сөзсүз жергиликтүү эл менен жакындан сүйлөшүүлөр жүргүзүлөт. Жол, суу ж.б. маселелери, көйөйлөрү болсо, алар сөзсүз чечилет. Соопакет боюнча айтсан, темир кенинин айланасындағы айыл өкмөттөрдүн эли менен биз толук-кандуу сүйлөшүүлөрө барабыз. Жергиликтүү элге сөзсүз женилдиктер берилет. Бул деген жергиликтүү элдин талабы, аны мамлекеттүүк аткарат. Себеби, ишканаларга үлгү болуп жатпайбы.

Анын үстүнө жергиликтүү элди социалдык жактан кароо, коргоо – мамлекеттин түздөн-түз милдети да. Бул жагынан “Жетим-Тоо” темир кенин иштеткен мамлекеттик ишканан башка чет өлкөлүк ишканаларга үлгү боло алат деп иштеп.

Үчүнчү суроо боюнча айтсан, ақыркы продукция – темир ушул жерден алынат. Аナン темирди сатышыбыз керек, экспорттойбүз. Өзүнөр билесицер, темирден дээрлик бардык буюмдар, тетиктер ж.б. жасалат. Ошондуктан, атамекендик ишканаларбыз өзүбүз даяр буюм жасал, товар түрүндө сатыбыз дешсе, аны колдоо гана керек. Андай ишканаларга темирдиден чет өлкөлөргө чыгарылган баада эмес, женилдилгендиген арзан баада бериш керек.

Негизи, бул ири долбоор ишке аша турган болсо, элге да мамлекетке дагы зор пайда болот. Темир деген темир, ал адамзаттын турмушун бардык тармагында колдоулат. Темир кенин Кыргызстандын өзүнөн чыгып калышы – кудайдын зор колдоосу. Ал дүйнөдөгү бардык өлкөлөргө тарабынан колдонулат. Буга суроо-талаал жогору. Кыргызстан эгемен өлкө болгондун бери өз аймагынан чыккан ири кендерди чет өлкөлүк инвесторлорго берип келген. Темирди эгемендик тарыхыбызда биринчи жолу ата мекендик өндүрүш иштетүүгө бел байланып турат. Ал келечекке ачылган жол, экономиканы көтөрүүгө зор салым кошот. Бул жалпы элибизге зор сыймык болот. Андан ары муун үлгү тутуп, алтын жана башка кендерди дагы мамлекеттик ишканалар иштете баштайдай. Ошол учун жалпы кыргызстандыктар, өзгөчө жергиликтүү эл бол жашы саамалыкты сөзсүз колдоого алат деген тилектебиз.

Азизбек ЧАМАШЕВ

Кыргыз Республикасынын Президенттигине талапкер

КАЛМАМАТОВ БАКТЫБЕК ОРОЗАЛИЕВИЧТИН

"МУМКҮНЧҮЛҮКТӨР МЕЙКИНДИГИ" ШАЙЛОО АЛДЫНДАГЫ ПРОГРАММАСЫ

Программанын концепциясы - "Баары адам үчүн".
«Менин өлкөм – менин үйүм» програмmasынын идеологиясы.

Артыкчылыктар

Кадам №1:

- 2020-жылдын 5-октябринан тартып бардык кабыл алынган актыларды жокко чыгаруу;
- Бардык укуктук базаны кайра карап чыгуу;
- Мамлекеттик, муниципалдык, жеке менчик фондуун инвентаризациялоо.

Кадам №2

- Коррупцияга каршы күрөшүү;
- Люстрация;
- Реформа.

- Бир үй-бүлө – Бир үй.** "Социалдык турак жай 2021-2027" мамлекеттик програмmasынын максаты – ар бир үй-бүлөнүү үй менен камсыз кылуу. Биздин өлкөдө үйү жок бир дагы үй-бүлө болбошу керек.
- АТР - Эл бийлиги!** Облустар жана райондор жоюлат, айыл өкмөттөр ирилештирил (290) - Өкмөт менен түз байланышшуу болот.
- Респубикалык бюджетти децентрализациялоо** - жергилиттүү кенештердин каражаттары толугу менен жергилиттүү жамааттын карамагында калууга тийиш.
- Ислам принциптерине ылайык** кредиттик пайыз 5%дан ашпоого тийиш. Адилеттүү жана арзан насыялар! Баарына берекелүү турмуш!
- Улуу Жибек Жолунун боюнда, Кыргызстан **темир жол куруу** аркылуу чек арадагы стратегиялык борборго айланат.
- Люстрация.** Менин шайланып келгенин саясий жана мамлекеттик кызматтарды ээлөөгө моралдык укугу жок адамдарды автоматтык түрдө люстрациялого алып келет. Мисалы, Узөнгү-Куушту, Каркыраны, "Кыргызгазды" сатууга жана мөңгүлөрдүү жок кылуу буюнча демилге көтөргөндөр, добуш бергендер ошондой эле күнөөлөрү далилденген коррупционерлер люстрацияланат.
- Биз улуттук экономика үчүн!** Адамдарды улуттук өндүрүүчүлөрдүү өндүрүштөрүн сатып алууга үндөгөн лоялдуулук програмmasын киргизүү аркылуу улуттук өндүрүштүү колдоо.
- Көп векторлуу тышкы саясат** улуттук экономиканын гүлдөп-өнүгүшүнө шарт түзүшү керек.
- Санараптештируү.** Акылдуу жана прогрессивдүү өлкө! Биз 5G Интернеттүү бүткүл өлкө буюнча жайылтабыз.
- Ачык маалыматтар.** Өлкөнүн жаратылыш, жер, материалдык байлыктарын инвентаризациялоо.
- Кайтарымдуу пенсиялык фонд.** Социалдык фондго чегерүүлөрдөн топтоочу, жеке фонддун тутумун түзүү, бардык финансыйлык ресурстарды же жарым-жартылай жарандын каалоосу буюнча кайтарып берүү мүмкүнчүлүгүн камсыз кылуу менен.
- Медицина.** Акысыз дары-дармектер, жеткиликтүү фармацевтикалык каражаттар. Жеке фармацевтикалык бизнес наркына 10%дан ашпаган кошумча төлөм. Оорууларларда электрондук кабыл алуу. Дени сак улут-гүлдөгөн мамлекет.

Бүгүн мен негизинен биздин өлкөгө кандай экономика керектиги, аны өнүктүрүү жолдору, бир нече жылдардан кийин өлкөбүздүү кандай абалда көрө алам жана ал учун эмне кылуу керек, кандай кадамдарга баруу зарылдыгы тууралуу айтып берейин. Жалпы коомчулуктун биргелешкен аракеттери менен реалдуу түрдө ишке ашырылуучу өлкөнү өнүктүрүү долбоору тууралуу кеп кылабыз. Дегеле долбоорлор жалпы коомго керек болбой, пайда алып келбесе, анда ал долбоор эч качан иш жүзүнө ашпасын билебиз. Биз сунуштаган долбоор өлкөбүздө жакынкы келечекте бийлик бутагында ким, кандай кызматта болбосун андан көз карандысыз ишке ашырылышы керек.

Албетте, алдыда бир топ тоскоолдуктар жана көйгөйлөр бар. Коррупция түп тамырынан бери жоюласа, натыйжалуу элдик бийликсиз, сапатыз финансыйлык система менен биз азыркы кездеги оор экономикалык кризистен чыга албайбыз жана элибиз учун жогорку деңгээлдеги социалдык абалды камсыз кыла албайбыз, калкыбыздын жашоосун жакшыртуу мүмкүн эмес.

- ири инвесторлор биздин өлкөнү тандашибы, бул негизинен бизге гана байланыштуу. Кыргызстан жаңы мүмкүнчүлүктөрдү жана долбоорлорду сунуштоосу керек: ишкердик бағыттагы мыйзамдарды кабыл алуу менен аларды так аткаруудан баштап, ондогон инфраструктуралык долбоорлорду сунуштоого чейин, ошондой эле коңшуларбыз менен аймактык бирдиктүү экономикалык мейкиндикти түзүү менен байланышкан келечектеги жаңы пландарды көргөз алышыбыз керек. Мындай кадамдар бизди дүйнөдөгү рынокто өтө ыңгайлуу өлкөлөрдөн кылыш көрсөтө аларын баса белгилеп кетким келет.

Ата мекендик экономиканы аймактык жана глобалдуу бағытка карай интеграциялоо – талашсыз жасала турган иштин планы болуп саналат. Ишкердик чөйрөдө мындай лакап кеп бар: "Рыноктор парашют сыйктуу, ачык болгондо гана ишке кирет". Биз дагы ачык экономикасыз кулап түшөбүз, кулаганда да оор жаракат алуубуз мүмкүн. Ошондуктан биз чет өлкөлүк инвестициялар учун тоскоолдуктарды азайтуу керек жана глобалдуу соода уюмдарга биригүү үчүн бардык аракеттерди көрүшүбүз керек.

Биздин коомдо көнүмүш адатка айланып бараткан айрым саясий жана экономикалык жеке кызычылыктар жалпы Кыргызстандын өнүгүүсүнө тоскоол болбошу шарт. Кыргызстан эл аралык институттарда өзүнүн позициясын максималдуу түрдө пайдалана алыши керек.

Санараптук сомдуу жана башка өнүгүп келе жаткан валютаны аймактык рынокто активдүү түрдө ишке киргизүүнү өздөштүрүү биздин валюта системабызды инвесторлордун иштөөсү үчүн ийкемдүү жана ыңгайлуу кыла алат.

Бир эле учурда бир нече глобалдуу экономикалык форматтарда иш алып баруу мындан дагы эффективдүү өнүгүү жана ар кандай позицияны шайкештируү учун өзүнчө бир көпүрө катары кызмат кылууга мүмкүнчүлүк берерин белгилеп кетем. Биз жогорку абрайго ээ болгон аймактык аянтчаларда талкууга алына турган олуттуу демилгелерди көтөрүп, сунуштообуз зарыл. Бул биринчи кезекте, темир жол, авиа жана унаа байланыштарында транзиттик коридор түзүү жана өнүктүрүү маселесине байланыштуу.

Бүгүнкү күнү биздин өлкөбүз менен дүйнөнүн алдыңкы олкөлөрүнүн ортосунда аймактык экономикалык саясатты өнүктүрүүнүн жалпы принциптери боюнча жаңы сапаттагы келишимдерди түзүү жана ар тараптуу жана эки тараптуу макулдашууларды модернизациялоо зарыл деп эсептейм.

Бүгүн биз үчүн экономикалык бағытта эмне маанилүү экендигине токтолуп кетейин. Эң негизгиси, өлкөдө хаостон кийинки кырдаалды туруктاشтыруу жана жөнөкөй эле тартилке келтирүү иштери. Экономиканы өнүктүрүү боюнча мамлекет тарабынан кабыл алынып жаткан чечимдердин эффективдүүлүгүн шарттуу түрдө болууда жана түшүнүксүз, азыркы экономикалык модель конъюнктурага байланыштуу болууда жана шашылыш түрдө кабыл алынган, ойлонулбаган кадамдарга алып келүүдө. Ал болгонун этептө сактап калуу. Экономика бағыттындағы мыйзамдардын так эмес, арсаардыгы ишкер үчүн жана өлкөнүн экономикасы үчүн чоң тобокелдикти жаратат.

Ушундай шарттарда рыноктук институттарбыз иштебей жатат. Принциптери эски башкаруу системасында. Бирок алардын натыйжалуулугу өтө чектелген жана өтө тандалган жол менен иш алып барышат. Бюрократиянын ишинин сапаты жана мындай системада экономиканы башкаруу эски анекдотту эске салат: "Ооба, эски кемчилиттер жоюлду, бирок жаңылар кошулду". Ишкердик жана инвестициялык активдүүлүктүн төмөндүгү жыйынтыгында жалпы экономикабыздын атааңдаштыкка жөндөмдүүлүгүн жоготуу коркунучуна алып келүүдө. Албетте мындай экономикалык үлгү өлкөбүздүү келечегине коркунуч алып келет. Бул, албетте менин тандоом эмес.

Менин тандоом башкада. Биздин экономикабызда же ке ишкердик жана жеке инвесторлор көбүрөөк - доминант болушу керек. Мамлекет акчасын жана аброюн тобокелдикке салган ишкерлердин тандоосун жана менчигин коргошу керек. Мамлекет аларга алгачкы этаптарда кемчилит кетирүүсүнө укук берүүсү жана андан ары өнүгүүсүнө энергия жана мүмкүнчүлүк берүүсү керек. Мамлекеттик компанияларды пайдалануу менен жалпы эле экономиканы өнүктүрүү үчүн заманбап жана турккүү инфраструктура менен камсыздоосу зарыл.

Экономикалык жаңылоо жана модернизациялоо бағыты гана көп суроолорго жооп болот, ошондуктан биз инвестициялык чөйрөнү жакшыртуучу долбоорду сунуштап, ишке киргизүүбүз керек. Өлкөнүн инвестициялык чөйрөсү жакшырган учурда гана улуттук экономикабыз калыбына келип, модернизацияланып, жаңынан жылдарга карата өлкөнү өнүктүрүүнүн артыкчылыктары аныкталат.

Ошону менен бирге Ош облусун жана Ош шаарын өлкөбүздүү олуттуу аймактык соода жана каржылык борборго айланыруу милдетин коуудабыз. Биз айтып жаткан жаңылануу дароо эле, жеңил келе койбай тургандағы билебиз жана түшүнөбүз, бизде азыр башка бир жолдорду күтүүгө убактыбыз, шартыбыз да, укугубуз да жок, ошондуктан биз ишти колго алып, өнүгүү жолуна багыт алуудабыз. Кандай болгон учурда да жаңылануу жана модернизациялоо алгачкы этапында аз болсо да жакшы жыйынтыктарын жана жемиштерин берет.

Биз жасайбыз деп максат кылыш койгон кадамдар – соода жана финансыйлык борборду куруу жана бир топ артыкчылыктуу секторлордо эскирген иш мамилени заманбап позицияга алмаштыруу эле эмес. Мындай долбоорлор – жалпы өлкөдө масштабдуу жаңыланууга жол берүүчүү, ал жаңылануулардын динамикасын өстүрүү үчүн механизмдердин башаты болушат. Бул алгачкы синоочу долбоорлор бүгүнкү күнү кантип иштөө керектигин көрсөтүүсү керек. Биз чет өлкөлөрдүн алдыңкы жана ийгиликтүү практикасын үйрөнүп, тажрыбы алуубуз керек.

Жаңылануулар эртерээк, ийгиликтүү ишке ашуусу учун натыйжалуу жана сапаттуу кадрык өзгөрүүлөр талап кылышат, ошондой эле аймактын жетекчилик корпуусун олуттуу түрдө жаңылоо зарыл. Бул чаралар өлкөдө, аймакта ишкердик климатка түзден-түз таасириң тийгизет. Албетте бул максаттарды ишке ашыруу татаал комплекстүү милдет, бирок мамлекеттик структура менен ишкердик коомчулук тыгыз, эриш-аркак иш алып баргана чоң ийгиликтеге жетишине терең ишенем.

Азыркы кезде дүйнөдөгү кырдаалдан улам ишкерлөр инвестицияларын туура иштетүү жолдорун издешүүдө

- 12 декабря Председатель КНР Си Цзиньпин по видеосвязи принял участие в Саммите по климатическим амбициям и выступил с речью на тему "принимать эстафету от прошлого, открывать новый поход глобального реагирования на изменение климата". Какие инициативы были выдвинуты г-ном Си Цзиньпин по управлению глобальным климатом в будущем?

- Саммит был создан Организацией Объединенных Наций, Великобританией и Францией в партнерстве с Чили и Италией в честь пятилетия заключения Парижского соглашения по климату. Генеральный секретарь ООН г-н Гутериш, 75 глав государств и правительства стран, 28 руководителей международных организаций, местных правительств, компаний и неправительственных организаций, а также представители молодежи приняли участие в Саммите и выступили с речью. Председатель КНР г-н Си Цзиньпин по видеосвязи принял участие в Саммите, выдвинул три важные инициативы для будущего управления глобальным климатом.

Во-первых, необходимо сплотиться и создать новую обстановку сотрудничества и взаимного выигрыша в управлении климатом. Перед лицом вызовов изменения климата человечество переживает общую судьбу, а унилатерализм обречен на провал. Только на основе мультилатерализма, солидарности и сотрудничества мы сможем добиться взаимного выигрыша и совместного выигрыша для блага народов всех стран. Китай приветствует ту поддержку, которую разные страны оказали Парижскому соглашению, и будет рад видеть еще больший вклад соответствующих стран в борьбу с климатическими изменениями.

Во-вторых, следует быть более амбициозным и способствовать формированию новой системы управления климатом. Все страны должны руководствоваться принципом "общей, но дифференцированной ответственности", максимизировать активизацию действий с учетом своих национальных условий и возможностей. При этом развитым странам следует увеличить поддержку развивающихся стран в виде финансирования, технологий и укрепления потенциала.

В-третьих, укреплять уверенность и придерживаться нового подхода к управлению климатом, основанного на зеленом восстановлении. "Зеленые горы и чистая вода как золото и серебро." Важно всемерно поощрять зеленые и низкоуглеродные способы производства и образа жизни, искать в них возможности и стимулы для зеленого развития.

Вышеуказанные три важные инициативы Председателя КНР г-на Си Цзиньпин - это китайский вариант для будущего управления глобальным климатом, что показывает твердую решимость китайской стороны в конструктивном участии в управлении глобальным климатом и совместном строительстве Сообщества единой судьбы человечества. Китайский вариант также предоставляет всем сторонам опыт для поиска пути активизации действия и трансформации на зеленое и низкоуглеродное развитие.

- Китай - активный исполнитель Парижского соглашения по климату, какие меры будут предприниматься китайской стороной для увеличения своего определяемого на национальном уровне вклада в борьбу с климатическими изменениями?

- Парижское соглашение по климату - важный правовой документ в области управления глобальным климатом, является развитием и обогащением системы прав, в основе которых лежит Рамочная конвенция ООН об изменении климата. Китай внес свой важный вклад в заключение Парижского соглашения и активно реализует данное соглашение. В сентябре текущего года Председатель

ЗЕЛЕНЫЕ ГОРЫ И ЧИСТАЯ ВОДА КАК ЗОЛОТО И СЕРЕБРО

**Интервью Чрезвычайного и Полномочного Посла КНР в КР
г-жи Ду Дэвэн для газеты «Шелковый путь. Культурное развитие»**

КНР г-н Си Цзиньпин уже объявил о том, что Китай увеличит свой определяемый на национальном уровне вклад в борьбу с климатическими изменениями и примет более решительные меры. Мы рассчитываем, что пик выбросов углекислого газа будет достигнут до 2030 года, а до 2060 года удастся достичь углеродной нейтральности.

На нынешнем Саммите Председатель КНР г-н Си Цзиньпин дополнительно объявил об обязательствах Китая, призванныхнести больший вклад в реагирование на глобальный климатический вызов: к 2030 году Китай снизит выбросы углекислого газа на единицу ВВП более чем на 65% от уровня 2005 года, доля неисконных видов энергоносителей в общем объеме потребления первичных энергоресурсов достигнет около 25%, лесной фонд вырастет на 6 миллиардов кубометров по сравнению с уровнем 2005 года, общая установленная мощность ветровой и солнечной энергетики в Китае превысит 1,2 миллиарда киловатт.

Недавно на V пленуме Центрального комитета Коммунистической партии Китая 19-го созыва отмечено, что Китай будет ускорять продвижение экологического развития с низкими выбросами углерода, разрабатывать план действия достижения пика выбросов углекислого газа до 2030 года. Китай продолжает улучшать качество окружающей среды, продвигать торговлю правами на выброс углерода, повышать качество и стабильность экосистемы, всесторонне повышать эффективность использования ресурсов, чтобы содействовать всесторонней экологической трансформации социально-экономического развития. Руководствуясь Новой концепцией развития, китайская сторона будет более активно участвовать и продвигать международное сотрудничество в области

реагирования на изменения климата и охраны экологии и окружающей среды, реализовать среднесрочные и долгосрочные цели и перспективы в данной сфере. Строительство экологической цивилизации Китая будет только ускоряться.

- Как Чрезвычайный и Полномочный Посол КНР в КР, исходя из Вашей работой, как вы думаете, какой потенциал для сотрудничества в области управления климатом и защиты окружающей среды между Китаем и Кыргызстаном?

- Экономия ресурсов и защита окружающей среды - одна из основных национальных стратегий Китая. Председатель КНР г-н Си Цзиньпин неоднократно подчеркивал, что зеленые горы и чистая вода как золото и серебро. Китай рассматривает концепцию экологической культуры как руководящую идею развития, придаёт большое значение построению экологической культуры. Китай активно принимает участие в глобальном управлении окружающей средой, эффективно выполняет обязательства по соглашениям, касающимся изменения климата, биоразнообразия и т.д., долгосрочно и широкомасштабно ведет борьбу с опустыниванием и дезертификацией, защищает и восстанавливает водно-болотные угодья. Благодаря вышеуказанным мерам за последние 10 лет в Китае площадь лесных ресурсов увеличилась более чем на 70 миллионов гектаров, 90% типов наземных экосистем и 85% главных популяций диких животных эффективно защищаются.

Как дружественные соседи и всесторонние стратегические партнеры, Китай и Кыргызстан поддерживают тесное сотрудничество в области управления климатом, защиты окружающей среды и сохранения биоразнообразия. Во время государственного визита Председателя КНР г-на Си Цзиньпин в Кыргызстан

в июне прошлого года компетентные ведомства Китая и Кыргызстана подписали Меморандум о сотрудничестве по предупреждению и ликвидации чрезвычайных ситуаций, Соглашение о сотрудничестве в области метеорологии и другие документы, которые обогатили содержание всестороннего стратегического партнерства между двумя странами.

Мы заметили, что Кыргызстан уделяет большое внимание глобальным экологическим проблемам и представил на 75-й сессии Генеральной Ассамблеи ООН проект резолюции «Природа не знает границ», призывающий все страны мира действовать сообща для защиты глобального биоразнообразия и создания зеленой, чистой и безопасной экологической среды для будущих поколений. Китайская сторона высоко оценивает активные усилия кыргызской стороны в области сохранения биоразнообразия и готова укреплять политический диалог и практическое сотрудничество с Кыргызстаном в этой области.

В следующем году Китай проведет 15-е совещание Конференции сторон Конвенции о биологическом разнообразии в г. Куньмин. Китайская сторона приветствует все страны мира, включая Кыргызстан, собравшиеся в Куньмине для совместного обсуждения планов сохранения глобального биоразнообразия. Китай будет и дальше придерживаться концепции создания сообщества единой судьбы человечества, идти рука об руку с международным сообществом для укрепления взаимопонимания по уважению к природе, следованию природе и защите природы, для осуществления концепции зеленого развития, для ведения низкоуглеродного, циклического и устойчивого образа производства и жизни, и, в конце концов, для создания сообщества жизни на Земле.

Гүлмира ЧЕРИКОВА:

■ Акчаңызды үнөмдөнүз!

“КАМСЫЗДАНДЫРЫЛГАН ЖАРАНДАРГА – ЖЕҢИЛДЕТИЛГЕН ДАРЫ-ДАРМЕКТЕР”

Үй-бүлөлүк медицина борборунда (УМБ) Кыргызстандын жарандары үчүн Милдеттүү медициналык камсыздандыруу фондунун жеңилдетилген дары-дармек менен камсыз кылууда мамлекеттик гарантиялар программасы (МГП) жана милдеттүү медициналык камсыздандыруунун кошумча программалары (ММК КП) иштейт. Милдеттүү медициналык камсыздандыруу фондунун Бишкек аймактык башкармалыгынын медициналык кызматтын сапатын экспертизалао бөлүмүнүн башчысы Гүлмира ЧЕРИКОВА менен ММК фондунун дары-дармек менен камсыз кылуу программалары туурасында баарлаштык.

– Гүлмира Кыдыралиевна, дары-дармек менен камсыз кылуу боюнчы Милдеттүү медициналык камсыздандыруу фондунун Кошумча программасы (ММКФ КП) деген эмне?

– Бул үй-бүлөлүк дарыгерлер тобунун (УДТ) деңгээлинде камсыздандырылган жарандарды керектүү дары-дармек менен камсыз кылуу. Дары-дармектердин наркынын бир бөлүгү ММКФ каражаттарынан төлөнүп берилет. Кошумча программанын максаты – Үй-бүлөлүк дарыгерлер тобунун (УДТ) деңгээлинде камсыздандырылган жарандарды керектүү арзан, сапаттуу жана текшерилген дары-дармек менен камсыз кылуу.

– Милдеттүү медициналык камсыздандыруу (ММК) боюнча кимдер камсыздандырылган болуп саналат?

- иштегендер (социалдык коргоо күбөлүк);
- ардагерлер (ардагердик күбөлүк же паспорт);
- милдеттүү медициналык камсыздандыруунун төгүмдөрүн өз алдынча төлөгөн адамдар (ММК Полиси);
- ай сайын социалдык пособие алгандар (ММК Полиси);
- 16 жашка чейинки балдар (окуусу бүткөнгө чейинки);
- 18 жашка чейинки окуучулар (тууландыгы тууралуу күбөлүк);
- фермерлер;
- качындар.

– Милдеттүү медициналык камсыздандыруунун кошумча программасы жана мамлекеттик гарантиялар программасы боюнча кайсы дары-дармекти жаздырып алса болот?

– «ММК кошумча программасы боюнча белүп бериле турган дары-дармектердин маалымдамасында» дары-дармектин тизмеси көрсөтүлгөн. Мындай маалымдама ММК кошумча программасы менен иштеген үй-бүлөлүк дарыгерлер тобунда жана дарыканаларда бар.

– Милдеттүү медициналык камсыздандыруунун кошумча программасы боюнча кайсы дарыканалардан иштейт?

– ММК кошумча программасы боюнча кызмат көрсөтүүгө келишим түзүшкөн дарыканалар иштейт. Алар туураалуу маалыматты үй-бүлөлүк медицина борборорунан жана ММК фондунун Бишкек аймактык башкармалыгынан билүүгө болот. Жазып берилген дары-дармекти дарыканалардан арзандатылган баада сатып алып, өз акчаңызды үнөмдөйсүз.

– Жеңилдетилген шартта дары-дармектерди кантит алса болот?

– Эң биринчи өзүнүзүн үй-бүлөлүк дарыгеризиге сиздин камсыздандырылган экенинизди далилдеген документти көрсөтүп кайрылыңыз. Үй-бүлөлүк дарыгер карагандан кийин сиздин ден соолугунузга зарыл болгон тиешелүү дары-дармекти ММК рецептине жазып берет. Андан кийин рецепт менен дарыканага кайрылардан мурда сиз, дары-дармектин наркы менен ММК фонд төлөп бере турган сумманын ортосундагы айырмасын гана төлөй тургандыгыңызды билишиңиз керек.

Кыргыз Республикасынын жарандарына амбулатордук деңгээлде айрым оорулар учурунда дары-дармек менен акысыз жана жеңилдетилген түрдө камсыз кылынат. Дары каражатын узак жана дайыма колдонууну талап кылган өнөкөт оорусу бар байтаптарга дары-

дармектик жардам төмөнкү оорулар учурунда акысыз берилет:

- инсулинге көз каранды кант диабети;
- инсулинге көз каранды эмес кант диабети;
- кантсыз диабет;
- гемофилия;
- кургак учук.

Жогоруда аталган оорулары бар, каттоодо турган байтаптарга дары-дармектер Бишкек шаарынын Үй-бүлөлүк медицина борборорунда бекер таратылат. Ошондой эле мамлекеттик гарантиялар программасы боюнча амбулатордук деңгээлде төмөнкү оорулары бар жарандарга Үй-бүлөлүк медицина борборорунда жеңилдетилген баа менен рецептер жазылып берилет (сары рецептер).

- талма оорусу;
- бронхтук астма;
- териналдык стадиядагы онкологиялык оорулар;
- параноялыйк шизофрения;
- өнөкөт жөөлүүлөр.

Милдеттүү медициналык камсыздандыруунун кошумча программасы боюнча жана мамлекеттик гарантиялар программасы боюнча дары-дармекти рецепт боюнча алганда, Сиз өзүнүзүн үнөмдөйсүз. Дарыканадан дары-дармек сатып алганда толугу менен толтурулган рецептке кол коюуну да уннапашыңыз керек.

– Кыргыз Республикасындагы милдеттүү медициналык камсыздандыруу программалары боюнча кош бойлуу айымдарга кандай медициналык кызмат көрсөтүлөт?

– Кош бойлуу айымдар үй-бүлөлүк дарыгерлер тобунда каттоодо турган мезгилде жана жолдомо берилген учурда, төмөнкү медициналык кызматты акысыз алуга укугу бар.

Изилдөөлөр:

- кандын кецири анализи;
- зааранын анализи жана анын түнмасынын микроскопиясы;
- уретралдык жана вагиналдык мазоктордун микроскопиясы;
- какырыктын анализи (мазоктун микроскопиясы);

- канды канттын өлчөмүн аныктоо;
- заарада канттын өлчөмүн аныктоо;
- ЭКГ;
- УЗИ (эки жолу)

Даарылоо:

- токтоосуз тез жардам көрсөтүү;
- иммобилизация;
- медикаментоздук дарылоону дайындоо;
- медициналык ийне сайып дарылоону жүргүзүү (ички көк кан та-мырга, булчунга, тери астына).

Стоматологиялык жардам:

- тез стоматологиялык жардам;
- ооз көндөйүн санациялоо.

– Кош бойлуу аялдарга кандай жардамдар көрсөтүлөт?

– Кош бойлуулугунун патологиясы менен келген аялдарга, төрөтке келгендерге, төрөттөн кийин 10 жуманын ичинде кошумча оорулары пайда болгон аялдарга стационардык деңгээлде медициналык жардам бекер көрсөтүлөт. Иммунопрофилактика алдын алуучу эмдөөлөрдүн улуттук календарынын алкагында жүргүзүлөт. ММК фондунун кошумча программасы аркылуу кош бойлуу аялдар камсыздандырылган болсо, жеңилдетилген түрдөгү дары-дармектерди рецепт аркылуу ала аlyшат.

– Камсыздандырылган жарандардын укугу жана милдеттери кандай?

– Жарандар жашаган жери боюнча үй-бүлөлүк медицина борборундагы үй-бүлөлүк дарыгердин каттоосунан оттүсү, эгерде камсыздандырылбаган жарандар болсо, анда МКК полисин алуу керек. Медицина кызматкерлерине ызат көрсөтүп, анын эмгегин баалоосу жана медицина мекемелеринде бекитилген эрежелерди так сактоосу зарыл.

Медициналык кызмат алууда сиздин укугуңуз бузулса, медициналык кызматкерлер сизге орой жана одоно ма-миле жасаса, ден соолукка байланышкан суроолор пайда болсо, ММК фондунун 113 “Шыр байланыш” номерине кайрылсаңыздар болот. Чалуу акысыз.

Бактыгүл КУЛАТАЕВА

«РЕФЕРЕНДУМ ФОНДДОРУН («МАКУЛ» ТОП, «КАРШЫ» ТОП) ТҮЗҮҮ, АКЧА КАРАЖАТТАРЫНЫН КЕЛИП ТУШҮҮСҮН ЖАНА ЧЫГЫМДАЛЫШЫН ЭСЕПКЕ АЛУУ ТАРТИБИ ЖӨНҮНДӨ» ЖОБО ТУУРАЛУУ

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН ШАЙЛОО ЖАНА РЕФЕРЕНДУМ ӨТКӨРҮҮ БОЮНЧА БОРБОРДУК КОМИССИЯСЫНЫН

ТОКТОМУ

«Кыргыз Республикасынын референдуму жөнүндө» Кыргыз Республикасынын конституциялык Мыйзамынын 42, 43-беренелерине ылайык, «Кыргыз Республикасынын шайлоо жана референдум өткөрүү боюнча шайлоо комиссиялары жөнүндө» Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 7, 18-беренелерин жетекчиликке алып, Кыргыз Республикасынын Шайлоо жана референдум өткөрүү боюнча борбордук комиссиясы

ТОКТОМ КЫЛАТ:

1. «Референдум фонддорун («макул» топ, «каршы» топ) түзүү, акча каражаттарынын келип түшүүсүн жана чыгымдалышын эсепке алуу тартиби жөнүндө» Жобо бекитилсин.

2. Ушул токтом «Эркин ТОО» газетасына жана Кыргыз Республикасынын Шайлоо жана референдум өткөрүү боюнча борбордук комиссиясынын расмий сайтына жарыяланын.

3. Ушул токтомун аткарылышын контролдо Кыргыз Республикасынын Шайлоо жана референдум өткөрүү боюнча борбордук комиссиясынын төрагасынын орун басары А.Г.Бекматовго жүктөлсүн.

ТӨРАГАНЫН ОРУН БАСАРЫ

Бишкек ш., 2020-жылдын 19-декабры, №483

А. БЕКМАТОВ

Утверждено
постановлением Центральной комиссии по
выборам и проведению референдумов Кыргызской Республики
от 19 декабря 2020 г., №483

ПОЛОЖЕНИЕ

«О порядке формирования, учета поступления и расходования денежных средств фондов референдума (групп «за» и групп «против»)»

Оглавление

1. Формирование и источники финансирования фондов референдума
2. Порядок открытия специальных счетов фондов референдума
3. Учет и расходование средств фондов референдума
4. Расчеты с гражданами и юридическими лицами
5. Отчетность и контроль
6. Прозрачность финансирования избирательных фондов
7. Ответственность

Настоящее Положение разработано в соответствии с конституционным Законом Кыргызской Республики от 31 октября 2016 года №173 «О референдуме Кыргызской Республики» и регулирует порядок открытия, ведения учета средств и формирования отчетности по специальным счетам фондов референдума (групп «за» и «против») при проведении референдумов Кыргызской Республики.

1. Формирование и источники финансирования фондов референдума

1. После регистрации Центральной избирательной комиссией групп «за» и групп «против» и уполномоченных представителей по финансовым вопросам, группы «за» и группы «против» создают собственные фонды (далее - фонды) для финансирования агитации в ходе кампании референдума.

2. Фонды могут формироваться за счет денежных средств добровольных пожертвований граждан и юридических лиц, за исключением лиц, перечисленных в пункте 3 настоящего Положения.

3. Запрещаются добровольные пожертвования в фонды:
- иностранных государств, иностранных государственных органов, учреждений и предприятий, других иностранных юридических лиц, их филиалов и представительств, иностранных граждан, международных организаций, зарегистрированных в Кыргызской Республике юридических лиц, участниками которых являются иностранные граждане и юридические лица;

- лиц без гражданства;

- органов государственной власти и органов местного самоуправления;

- государственных и муниципальных учреждений и предприятий;

- юридических лиц, имеющих государственную или муниципальную долю в уставном капитале, а также пользующихся льготами по уплате налогов, сборов и других обязательных платежей;

- воинских частей, военных учреждений и организаций;

- правоохранительных органов, судов;

- организаций, занимающихся благотворительной деятельностью;

- религиозных организаций;

- анонимные пожертвования (под анонимным жертвователем понимается гражданин, который не указал одно из следующих сведений: фамилия, имя, отчество, адрес места жительства, паспортные данные, а также если им указаны недостоверные сведения о себе);

- физическими лицами, осуществляющими предпринимательскую деятельность без образования юридического лица, имеющими задолженность перед государственным бюджетом или Социальным фондом Кыргызской Республики. В случае если в фонды поступили денежные средства от вышеуказанных физических и юридических лиц, то по решению суда банковское или иное учреждение обязано перечислить эти средства на депозитный счет Центральной избирательной комиссии, которая, в свою очередь, перечисляет данные средства в государственный бюджет или Социальный фонд Кыргызской Республики.

4. Право распоряжаться средствами фондов принадлежит создавшим их группе «за», группе «против».

2. Порядок открытия специальных счетов фондов референдума

5. Все денежные средства, образующие фонд, перечисляются на специальный счет в банковском или ином учреждении.

6. Перечень банковских или иных учреждений устанавливается Центральной избирательной комиссией по согласованию с банковскими или иными учреждениями.

7. Для открытия специального счета фонда в банковском или ином учреждении уполномоченный представитель по

финансовым вопросам обращается в Центральную избирательную комиссию с заявлением по форме №1.

8. После получения от Центральной избирательной комиссии письменного разрешения на открытие специального счета по форме №2, уполномоченный представитель по финансовым вопросам открывает специальный счет для формирования фонда.

9. Открытие специального счета осуществляется банковским или иным учреждением незамедлительно после предоставления:

1) заявления на открытие специального счета (предоставляется в банке);

2) анкеты клиента (предоставляется в банке);

3) анкеты бенефициарного собственника (предоставляется в банке);

4) карточки с образцами подписей (предоставляется в банке);

5) письменного разрешения Центральной избирательной комиссии по форме №2;

6) паспорта и регистрационного свидетельства уполномоченного представителя по финансовым вопросам.

10. Уполномоченный представитель по финансовым вопросам в 3-дневный срок, со дня открытия специального счета избирательного фонда, обязан письменно сообщить в Центральную избирательную комиссию реквизиты специального счета по форме №3.

11. Все условия обслуживания счета должны быть отражены в договоре на обслуживание банковского счета.

12. Группа «за», группа «против» имеют право открыть только один специальный счет фонда.

13. Добровольные пожертвования от физических лиц, принимаются банковским или иным учреждением только по предъявлению паспорта гражданина Кыргызской Республики. В платежных документах указывается фамилия, имя и отчество жертвователя, дата рождения, адрес места жительства (регистрации), серия и номер паспорта гражданина, которые сверяются банковским работником с данными паспорта. В квитанциях на взнос денег наличными полные данные жертвователя указываются в графе «назначение платежа». При перечислении указанных средств из банка, получившего денежные средства, в банк, в котором находится специальный счет фонда, данные о жертвователе в платежном поручении, должны быть указаны полностью.

14. Добровольные пожертвования от юридических лиц принимаются банковским или иным учреждением только по предъявлении справок об отсутствии задолженности перед бюджетом из соответствующей налоговой инспекции и отделения Социального фонда Кыргызской Республики. В платежных документах юридических лиц в графе «назначение платежа» должны содержаться следующие сведения - идентификационный номер налогоплательщика, полное наименование юридического лица, адрес местонахождения.

15. Денежные средства, поступающие в фонды, должны приниматься только в национальной валюте. Доходы по указанным счетам не начисляются и не выплачиваются.

3. Учет и расходование средств фондов референдума

16. Средства фондов имеют целевое назначение и могут использоваться только на покрытие расходов, связанных с проведением референдума.

17. Средства фондов могут использоваться только на:

1) финансовое обеспечение организационно-технических мер, направленных на агитацию «за» или «против» вопроса (вопросов), вынесенного (вынесенных) на референдум;

2) оплату за выполнение работ, оказание услуг, непосредственно связанных с проведением выборной кампании, в частности, за:

- услуги информационного и консультативного характера;

- выпуск и распространение агитационных материалов;

- аренду помещений, оборудования;

- покрытие транспортных и командировочных расходов;

- услуги связи;

- приобретение канцелярских товаров, оборудования;

- публикацию объявлений и выступлений участников групп «за» и групп «против» в средствах массовой информации;

- проведение собраний, встреч с избирателями.

18. Группам «за», группам «против» запрещается использовать иные денежные средства для оплаты работ по подготовке и распространению информации в период кампании референдума, способствующей побудить участников референдума к участию на референдуме, ведению агитации «за» или «против» по вопросу (вопросам) вынесенному (вынесенных) на референдум, осуществлению других мероприятий, кроме средств, поступивших в их фонды.

19. Группы «за» и группы «против» обязаны вести учет поступления и расходования денежных средств по счету своего фонда с расшифровкой сведений об источниках поступления и финансовых операциях расходования средств фонда по форме №4.

20. Банковские или иные учреждения обязаны ежедневно, а по требованию Центральной избирательной комиссии - в течение 24 часов представлять в Центральную избирательную комиссию информацию о поступлении и расходовании средств, находящихся на специальном счете группы «за» или группы «против» по форме №5. Указанная информация по мере поступления подлежит обязательному размещению Центральной избирательной комиссией на официальном сайте с учетом законодательства о персональных данных и банковской тайне.

Указанные сведения предоставляются на бумажном носителе и в электронной форме с подписью руководителя и печатью банковского или иного учреждения. Положение о предоставлении этих сведений включается в договор на обслуживание банковского счета.

21. Для банковских или иных учреждений, обслуживающих специальные счета фондов, день, предшествующий дню голосования, является рабочим днем.

22. При проведении повторного голосования финансовые операции по специальным счетам фондов, возобновляются в день назначения дня повторного голосования и прекращаются в 18 часов дня, предшествующего дню повторного голосования.

23. Порядок налогообложения средств фондов групп «за», групп «против», добровольных пожертвований и перечислений в указанные фонды, а также расходов из него устанавливается налоговым законодательством Кыргызской Республики.

4. Расчеты с гражданами и юридическими лицами

24. Договоры (соглашения) с физическими и юридическими лицами о выполнении (оказании) определенных работ (услуг), связанных с кампанией по референдуму, заключаются лично уполномоченными представителями по финансовым вопросам групп «за» или групп «против». Договоры и соглашения, не могут заключаться позднее дня, предшествующего дню голосования.

25. Расчеты между уполномоченным представителем по финансовым вопросам групп «за», групп «против» и юридическими лицами за выполнение (оказание) определенных работ (услуг) осуществляются только в безналичном порядке.

26. Платные работы и услуги, выполняемые гражданами и юридическими лицами должны оформляться в письменной форме (договор, счет-фактура, накладные, акт приема-передачи и др.). Договоры должны содержать реквизиты сторон, сведения об объеме поручаемой работы, ее стоимости, расценки по видам работ (калькуляция, смета), порядок оплаты, сроки выполнения работ, ответственность сторон и другие условия. Договоры о привлечении граждан к выполнению работ и оказанию услуг могут быть заключены только с совершеннолетними гражданами Кыргызской Республики. Выполненные работы и услуги должны подтверждаться актами их приемки или накладными документами на отпущенную продукцию, подписанными заказчиком (уполномоченным представителем по финансовым вопросам) и исполнителем.

27. Запрещаются бесплатное выполнение или выполнение по необоснованно заниженным расценкам работ, услуг, реализация товаров, прямо или косвенно связанных с кампанией референдума юридическими лицами, их филиалами, представительствами, а также физическими лицами.

28. Граждане и юридические лица при формировании заказов, связанных с производством, размещением и распространением агитационных предвыборных материалов, представляют в редакцию периодического печатного издания, организацию телерадиовещания, на предприятие, осуществляющее выпуск агитационной продукции, письменное подтверждение согласия уполномоченного представителя по финансовым вопросам на выполнение данных работ (оказание услуг) по форме №6, и их оплату из соответствующего фонда.

29. Все печатные и иные агитационные материалы должны содержать наименование и адрес организации (фамилию, имя, отчество и адрес места жительства лица), изготовившей агитационные материалы, фамилию, имя, отчество лица (наименование организации, индивидуального предпринимателя).

(Продолжение на 12 стр.)

ПОЛОЖЕНИЕ

«О порядке формирования, учета поступления и расходования денежных средств фондов референдума (групп «за» и групп «против»)»

(Начало на 11 стр.)

теля), заказавшего изготовление агитационных материалов, информацию о тираже и дате их выпуска, сведения об оплате их изготовления из средств соответствующего фонда, а также фамилию, имя, отчество уполномоченного представителя по финансовым вопросам, оплатившего заказ. Распространение агитационных материалов, не содержащих указанную информацию, запрещается.

30. Запрещается изготовление агитационных материалов без предварительной оплаты из соответствующего фонда.

31. Все финансовые операции группы «за», группы «против», в том числе расчеты с физическими и юридическими лицами по специальному счетам, прекращаются в 18.00 часов дня, предшествующего дню голосования.

5. Отчетность и контроль

32. Уполномоченные представители по финансовым вопросам групп «за» и групп «против» обязаны не позднее 30 календарных дней после опубликования результатов референдума представить в Центральную избирательную комиссию финансовый отчет о размерах и источниках создания своего фонда, а также обо всех произведенных затратах и выплатах.

33. Финансовый отчет представляется на бумажном носителе, в электронной версии (сканированная копия с подписью и печатью) и в формате EXCEL на электронном носителе по Форме №7.

К финансовому отчету прилагаются:

- форма №4 «Учетпоступления и расходования денежных средств фонда группы «за» или группы «против»;
- первичные финансовые документы (счета-фактуры, договора, накладные, акты приема-передачи, банковские выписки и т.д.) на бумажном носителе, подтверждающие поступление денежных средств на специальный счет и расходование этих средств.

34. Первичные финансовые документы в финансовом отчете должны быть подобраны в хронологической последовательности, по мере отражения финансовых операций на специальном счете фонда. При этом за основу принимаются выписки из специальных счетов фонда, к которым прилагаются необходимые документы, послужившие основанием для зачисления, либо списания денежных средств со счета.

35. Финансовый отчет должен быть представлен в сброшюрованном виде, и иметь сквозную нумерацию страниц, включая приложения. При возникновении вопросов по запросу Центральной избирательной комиссии, уполномоченные представители по финансовым вопросам, представляют пояснительную записку к финансовому отчету.

36. Финансовый отчет подписывается уполномоченным представителем по финансовым вопросам. Представление финансовых отчетов в Центральную избирательную комиссию оформляется актами приема.

37. До сдачи финансового отчета все оставшиеся наличные средства должны быть возвращены жертвователям.

38. Остатки неизрасходованных денежных средств, находящихся на специальном счете группы «за», группы «против» перечисляются пропорционально вложенным средствам на счета организаций и лиц, осуществлявших пожертвования после дня голосования.

39. Контроль за порядком формирования и расходования средств фондов групп «за» и групп «против» осуществляется Центральной избирательной комиссией.

40. Для контроля за источниками поступления, правильным учетом и использованием денежных средств фондов групп «за» и групп «против», для проверки их финансовых отчетов, создается контрольно-ревизионная группа при Центральной избирательной комиссии. Порядок организации и деятельности контрольно-ревизионной группы определяется Центральной избирательной комиссией.

6. Прозрачность финансирования избирательных фондов

41. В целях открытости и гласности проведения референдума Кыргызской Республики, Центральная избирательная комиссия информирует избирателей о поступлении и расходовании средств фондов групп «за» и групп «против», их финансовых отчетах.

42. Обязательному размещению на официальном сайте Центральной избирательной комиссии подлежит следующая информация:

1. Информация о поступлении и расходовании средств, находящихся на специальном счете фондов групп «за» и групп «против», представляемая банковским или иным учреждением, с учетом законодательства о персональных данных и банковской тайне. Формат отображения содержит сведения по поступлению денежных средств жертвователей (дата поступления, наименование юридического лица/ Ф.И.О. физического лица, наименование статьи (вид поступления), сумма поступления) и расходованию средств (дата расхода, наименование юридического лица/ Ф.И.О. физического лица, назначение платежа и сумма расхода);

2. Финансовые отчеты групп «за» и групп «против» не позднее 3-х календарных дней со дня их поступления.

7. Ответственность

43. Нарушение группой «за» и группой «против» порядка формирования и расходования денежных средств собственного фонда, непредставление их финансовых отчетов, влечет ответственность, предусмотренную законодательством Кыргызской Республики.

44. В случае если группа «за» и группа «против» в период агитации по вопросу (вопросам) вынесенному на референдум, иных мероприятий помимо средств фонда использовала и иные средства, Центральная комиссия по проведению референдума вправе обратиться в суд с представлением о наложении административного взыскания в порядке, установленном законом Кыргызской Республики.

45. В целях установления факта нарушения, Центральная избирательная комиссия вправе обратиться за содействием в органы государственной власти, фискальные и правоохранительные органы, органы местного самоуправления, учреждения, организации, предприятия.

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

ЦЕНТРАЛЬНОЙ КОМИССИИ ПО ВЫБОРАМ И ПРОВЕДЕНИЮ РЕФЕРЕНДУМОВ КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

О ВНЕСЕНИИ ИЗМЕНЕНИЙ В ПОЛОЖЕНИЕ «О ДЕЯТЕЛЬНОСТИ КОНТРОЛЬНО-РЕВИЗИОННОЙ ГРУППЫ ПРИ ЦЕНТРАЛЬНОЙ КОМИССИИ ПО ВЫБОРАМ И ПРОВЕДЕНИЮ РЕФЕРЕНДУМОВ КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ», УТВЕРЖДЕННОЕ ПОСТАНОВЛЕНИЕМ ЦЕНТРАЛЬНОЙ КОМИССИИ ПО ВЫБОРАМ И ПРОВЕДЕНИЮ РЕФЕРЕНДУМОВ КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ ОТ 14 ИЮНЯ 2017 ГОДА №157

В соответствии с конституционным Законом Кыргызской Республики «О референдуме Кыргызской Республики», руководствуясь статьями 7, 18 Закона Кыргызской Республики «Об избирательных комиссиях по проведению выборов и референдумов Кыргызской Республики», Центральная комиссия по выборам и проведению референдумов Кыргызской Республики,

ПОСТАНОВЛЯЕТ:

1. Внести следующие изменения в Положение «О деятельности контрольно-ревизионной группы при Центральной комиссии по выборам и проведению референдумов Кыргызской Республики», утвержденное постановлением Центральной комиссии по выборам и проведению референдумов Кыргызской Республики от 14 июня 2017 года №157:

1) в преамбуле Положения после слов «Жогорку Кенеша Кыргызской Республики» дополнить словами «, депутатов местных кенешей, референдумов Кыргызской Республики»;

2) по всему тексту:

- после слов «кандидатами, политическими партиями» в соответствующих падежных формах и числах дополнить словами «групп «за», групп «против» в соответствующих падежах;

- после слов «проведение выборов» в соответствующих падежных формах и числах дополнить словом «и референдум» в соответствующих падежах;

3) подpunkt 1.2. изложить в следующей редакции:

«1.2. Контрольно-ревизионная группа при Центральной избирательной комиссии (далее - контрольно-ревизионная группа) создается для контроля за целевым расходованием денежных средств, выделенных из республиканского бюджета избирательным комиссиям на подготовку и проведение выборов, референдумов, для контроля за источниками поступления, правильным учетом и использованием денежных средств избирательных фондов кандидатов, политических партий, фондов референдума, а также для проверки их финансовых отчетов. Контрольно-ревизионная группа формируется в количестве не менее 7 человек.»;

4) в абзаце четвертом пункта 2 после слов «денежных средств» дополнить словами «, указанных фондов»;

5) в пункте 3:

- в абзаце пятом слова «избирательных» заменить словами «соответствующих»;

- в абзаце девятом слово «проверка» заменить словом «проверку»;

- в абзаце девятом после слов «избирательных

кампаний» дополнить словами «, кампаний референдума»;

- в абзаце девятом после слов «фондов кандидатов, политических партий» дополнить словами «, фондов референдума»;

- в абзаце четырнадцатом после слов «выборной кампании» дополнить словами «кампании референдума»;

6) в подпункте 4.1. после слов «о назначении выборов» дополнить словом «, референдума»;

7) в подпункте 5.1.:

- в абзаце четвертом после слов «предвыборной агитации» дополнить словами «агитация по вопросам референдума»;

- в абзаце четвертом после слов «избирательной кампании кандидатов, политических партий» дополнить словами «групп «за», групп «против»»;

8) подpunkt 5.1-1. изложить в следующей редакции:

«5.1-1. Контрольно-ревизионная группа в период проведения избирательных кампаний кандидатов, политических партий, кампаний референдума опубликовывает на официальном сайте Центральной избирательной комиссии информацию (сведения) о поступлении и расходовании средств избирательных фондов кандидатов, политических партий, групп «за», групп «против», финансовых отчетов указанных фондов в формате, установленном Центральной избирательной комиссией с учетом законодательства о выборах и референдуме, о персональных данных и банковской тайне Кыргызской Республики.»;

9) в абзаце четвертом пункта 6 после слов «перед кандидатами» дополнить словами «и группами «за», группами «против».

2. Опубликовать настоящее постановление в газете «Эркин Тоо» и на официальном сайте Центральной избирательной комиссии по выборам и проведению референдумов Кыргызской Республики.

3. Контроль за исполнением настоящего постановления возложить на заместителя председателя Центральной комиссии по выборам и проведению референдумов Кыргызской Республики Бекматова А.Г.

**ЗАМЕСТИТЕЛЬ
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ**

А. БЕКМАТОВ

г. Бишкек, 19 декабря 2020 года, №482

Утверждено
постановлением Центральной комиссии по выборам
и проведению референдумов Кыргызской Республики
от 14 июня 2017 года №157

ПОЛОЖЕНИЕ о деятельности контрольно-ревизионной группы при Центральной комиссии по выборам и проведению референдумов Кыргызской Республики

(В редакции постановлений ЦИК КР от 26 июня 2020 года №113, от 19 декабря 2020 года №482)

Настоящее положение определяет функции и задачи, порядок формирования и полномочия контрольно-ревизионной группы при Центральной комиссии по выборам и проведению референдумов Кыргызской Республики в ходе подготовки и проведения выборов Президента Кыргызской Республики и депутатов Жогорку Кенеша Кыргызской Республики, депутатов местных кенешей, референдумов Кыргызской Республики.

(В редакции постановления ЦИК КР от 19 декабря 2020 года №482)

1. Общие положения

1.1. Настоящее Положение определяет порядок организации и деятельности контрольно-ревизионной группы, созданной при Центральной комиссии по выборам и проведению референдумов Кыргызской Республики (далее - Центральная избирательная комиссия).

(В редакции постановления Центризбиркома КР от 26 июня 2020 года №113)

1.2. Контрольно-ревизионная группа при Центральной комиссии (далее - контрольно-ревизионная группа) создается для контроля за целевым расходованием денежных средств, выделенных из республиканского бюджета избирательным комиссиям на подготовку и проведение выборов, референдумов, для контроля за источниками поступления, правильным учетом и использованием денежных средств избирательных фондов кандидатов, политических партий, фондов референдума, а также для проверки их фи-

нансовых отчетов. Контрольно-ревизионная группа формируется в количестве не менее 7 человек.

(В редакции постановлений ЦИК КР от 26 июня 2020 года №113, от 19 декабря 2020 года №482)

1.3. (Утратил силу в соответствии с постановлением ЦИК КР от 26 июня 2020 года №113)

1.4. В своей деятельности контрольно-ревизионная группа руководствуется Конституцией Кыргызской Республики, конституционными законами, законами Кыргызской Республики, иными нормативными правовыми актами, постановлениями и другими актами Центральной избирательной комиссии, настоящим Положением.

1.5. Организационное, правовое и материально-техническое обеспечение деятельности контрольно-ревизионной группы осуществляется Центральной избирательной комиссией.

1.6. Финансирование деятельности контрольно-ревизионной группы осуществляется за счет средств Центральной избирательной комиссии.

2. Задачи контрольно-ревизионной группы

(Глава в редакции постановления ЦИК КР от 26 июня 2020 года №113)

Задачами контрольно-ревизионной группы являются:

- контроль за целевым расходованием и использованием денежных средств, выделенных избирательным

(Продолжение на 13 стр.)

